

## PRIJEDLOG

Na temelju članka 30. stavaka 2. i 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 150/11, 119/14 i 93/16) i članka 4. i 73. Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava (»Narodne novine«, broj 80/13), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj \_\_\_\_\_ lipnja 2017. godine donijela

## ODLUKU

### O IZMJENAMA ODLUKE O DONOŠENJU POPISA ROBE VOJNE NAMJENE, OBRAMBENIH PROIZVODA I NEVOJNIH UBOJNIH SREDSTAVA

#### I.

U Odluci o donošenju popisa robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava (»Narodne novine«, broj 101/13, 59/14, 23/15 i 83/16), točka I.a. mijenja se i glasi:

#### „I.a

Ovom se Odlukom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009. o pojednostavnjivanju uvjeta za transfer obrambenih proizvoda unutar Zajednice (SL L 146, 10.6.2009.) kako je posljednji put izmijenjena Direktivom Komisije (EU) 2017/433 od 7. ožujka 2017. o izmjeni Direktive 2009/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu popisa obrambenih proizvoda (SL L 70, 15.3.2017.).“

#### II.

Dosadašnji Prilog II Popis obrambenih proizvoda iz točke II. Odluke o donošenju popisa robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava („Narodne novine“, broj 101/13, 59/14, 23/15 i 83/16) zamjenjuje se novim Prilogom II. Popis obrambenih proizvoda koji je sastavni dio ove Odluke.

#### III.

Ova Odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb, \_\_\_\_ lipnja 2017.

Predsjednik

mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

## PRILOG II.

## POPIS OBRAMBENIH PROIZVODA

Napomena 1. Pojmovi u navodnicima su definirani pojmovi. Pojašnjenja potražiti u priloženim „Definicijama pojmova navedenih u ovom popisu”.

Napomena 2. U nekim su slučajevima kemikalije navedene nazivom i CAS brojem. Popis se odnosi na kemikalije iste strukturne formule (uključujući hidrate) bez obzira na naziv ili CAS broj. CAS brojevi prikazani su kako bi se lakše identificirala određena kemikalija ili smjesa bez obzira na nomenklaturu. CAS brojevi ne mogu se upotrebljavati kao jedino sredstvo identifikacije jer neki oblici navedenih kemikalija imaju drukčije CAS brojeve, a i smjese koje sadržavaju navedenu kemikaliju mogu imati druge CAS brojeve.

**ML1 Oružje s glatkom cijevi kalibra manjeg od 20 mm, ostalo naoružanje i automatsko oružje kalibra 12,7 mm (kalibra 0,50 inča) ili manjeg i pribor, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

Napomena ML1 ne odnosi se na:

- a) vatreno oružje posebno konstruirano za upotrebu s tzv. lažnim streljivom i iz kojeg nije moguće ispaliti projektil;
- b) vatreno oružje posebno konstruirano za izbacivanje navođenih projektila bez visoko eksplozivnog punjenja ili komunikacijske povezanosti, s dometom od najviše 500 m;
- c) oružje koje ispaljuje streljivo s rubnim paljenjem i koje nije potpuno automatsko;
- d) „onesposobljeno vatreno oružje”.

- a) puške i kombinirano oružje, ručno vatreno oružje, strojnice, kratke strojnice i višecjevno oružje;

Napomena ML1.a. ne odnosi se na sljedeće:

- a) puške i kombinirano oružje koji su proizvedeni prije 1938.;
- b) reprodukcije pušaka i kombiniranog oružja čiji su originali proizvedeni prije 1890.;
- c) ručno vatreno oružje, višecjevno oružje i strojnice koji su proizvedeni prije 1890. te njihove reprodukcije;
- d) puške ili ručno vatreno oružje koji su posebno konstruirani za ispaljivanje inertnih projektila s pomoću komprimiranog zraka ili CO<sub>2</sub>.

- b) oružje s glatkom cijevi, kako slijedi:

- 1. oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za vojnu upotrebu;
- 2. ostalo oružje s glatkom cijevi, kako slijedi:

- a) potpuno automatsko;
- b) poluautomatsko ili s kliznim mehanizmom punjenja (pumperice);

Napomena ML1.b.2. ne odnosi se na oružje posebno konstruirano za ispaljivanje inertnih projektila s pomoću komprimiranog zraka ili CO<sub>2</sub>.

Napomena ML1.b. ne odnosi se na sljedeće:

- a) oružje s glatkom cijevi proizvedeno prije 1938.;
- b) reprodukcije oružja s glatkom cijevi čiji su originali proizvedeni prije 1890.;
- c) oružje s glatkom cijevi koje se koristi za lov ili sport. To oružje ne smije biti posebno konstruirano za vojnu upotrebu niti smije biti automatsko;
- d) oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za bilo što od navedenog:
  - 1. ubijanje domaćih životinja;
  - 2. uspavljivanje životinja;
  - 3. seizmička ispitivanja;
  - 4. ispaljivanje industrijskih projektila ili
  - 5. onesposobljavanje improviziranih eksplozivnih naprava (IED);

Napomena: za sredstva za onesposobljavanje vidjeti ML4 i stavku 1A006 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

- c) oružje koje ispaljuje streljivo bez čahure;
- d) odvojivi spremnici za streljivo, prigušivači pucnja ili moderatori, posebni dodaci za montiranje na pušku, optički ciljnici za oružje i prigušivači bljeska za oružja navedena u ML1.a., ML1.b. ili ML1.c.

Napomena: ML1.d. ne odnosi se na optičke ciljnice za oružje, bez elektroničkog procesuiranja slike, s deveterostrukim ili manjim povećanjem, uz uvjet da nisu posebno konstruirani ili izmijenjeni za vojnu upotrebu ili da nemaju ugrađene nikakve končalice posebno konstruirane za vojnu upotrebu.

**ML2 Oružje s glatkom cijevi kalibra od najmanje 20 mm, ostalo oružje ili naoružanje kalibra većeg od 12,7 mm (kalibra 0,50 inča), bacači i pribor, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

- a) oružje, haubice, topovi, minobacači, protuoklopno oružje, bacači projektila, vojni bacači plamena, puške, netrazajno oružje, oružje s glatkom cijevi te naprave za smanjenje otkrivanja položaja;

Napomena 1. ML2.a. uključuje ubrizgavače, mjerne naprave, spremnike te ostale komponente posebno konstruirane za upotrebu s tekućim pokretačkim punjenjima za bilo koji dio opreme naveden u ML2.a.

Napomena 2. ML2.a. ne odnosi se na sljedeće oružje:

- a) puške, oružje s glatkom cijevi i kombinirano oružje koji su proizvedeni prije 1938.;

- b) *reprodukcije pušaka, oružja s glatkom cijevi i kombiniranog oružja čiji su originali proizvedeni prije 1890.;*
- c) *oružje, haubice, topove i minobacače koji su proizvedeni prije 1890.;*
- d) *oružje s glatkom cijevi koje se koristi za lov ili sport. To oružje ne smije biti posebno konstruirano za vojnu upotrebu niti smije biti automatsko;*
- e) *oružje s glatkom cijevi posebno konstruirano za bilo što od navedenog:*
  - 1. *ubijanje domaćih životinja;*
  - 2. *uspavljivanje životinja;*
  - 3. *seizmička ispitivanja;*
  - 4. *ispaljivanje industrijskih projektila ili*
  - 5. *onesposobljavanje improviziranih eksplozivnih naprava (IED);*

Napomena: *za sredstva za onesposobljavanje vidjeti ML4 i stavku 1A006 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.*

f) *ručni bacači projektila posebno konstruirani za izbacivanje navođenih projektila bez visokoeksplozivnog punjenja ili komunikacijske povezanosti, s dometom od najviše 500 m;*

b) *dimni, plinski i pirotehnički bacači ili generatori posebno namijenjeni ili modificirani za vojnu upotrebu;*

Napomena *ML2.b. ne odnosi se na signalne pištolje.*

- c) *ciljnici za oružje i nosači ciljnika koji su:*
  - 1. *posebno namijenjeni vojnoj upotrebi i*
  - 2. *posebno konstruirani za oružje navedeno u ML2.a.;*
- d) *postolja i odvojivi spremnici za streljivo posebno konstruirani za oružje navedeno u ML2.a.*

**ML3 Streljivo i naprave za podešavanje upaljača, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

- a) *streljivo za oružje navedeno u ML1, ML2 ili ML12;*
- b) *naprave za podešavanje upaljača za streljivo navedeno u ML3.a.*

Napomena 1. *Posebno konstruirane komponente navedene u ML3 uključuju:*

- a) *metalne ili plastične proizvode, kao što su nakovnji kapisle, košuljice zrna, članci redenika, vodeći prsteni i metalni dijelovi streljiva;*
- b) *sigurnosne i oružne naprave, upaljače, senzore i inicijalne naprave;*
- c) *energetska punjenja za jednokratno ispaljenje;*
- d) *sagorive čahure za punjenje;*

e) *podstreljivo, uključujući bombice, mine i projekte navođene na cilj.*

Napomena 2. *ML3.a. ne odnosi se na ništa od sljedećeg:*

- a) *streljivo čija je čahura zatvorena bez projektila (tzv. prazna zvijezda);*
- b) *tzv. slijepo streljivo s probušenom komorom za barut;*
- c) *ostalo prazno i slijepo streljivo koje ne uključuje komponente konstruirane za bojevo streljivo ili*
- d) *komponente posebno konstruirane za prazno ili slijepo streljivo, navedeno u ovoj Napomeni 2.a), b) ili c).*

Napomena 3. *ML3.a. ne odnosi se na patrone posebno konstruirane za bilo koju od sljedećih namjena:*

- a) *signaliziranje;*
- b) *tjeranje ptica ili*
- c) *paljenje baklji na naftnim bušotinama.*

**ML4 Bombe, torpeda, rakete, projektili, ostale eksplozivne naprave i punjenja, kao i pripadajuća oprema i pribor, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

Napomena 1. *Za opremu za navođenje i navigaciju, vidjeti ML11.*

Napomena 2. *Za sustave za zaštitu aviona od raketa (AMPS), vidjeti ML4.c.*

a) *bombe, torpeda, granate, dimni spremnici, rakete, mine, projektili, dubinska (protupodmornička) punjenja, punjenja za rušenje, kao i oprema za uništavanje, „pirotehničke” naprave, patrone i simulatori (npr. oprema koja simulira karakteristike bilo kojeg od ovih sredstava), posebno konstruirani za vojnu upotrebu;*

Napomena *ML4.a. uključuje:*

- a) *dimne granate, zapaljive bombe i eksplozivne naprave;*
- b) *sapnice raketnih projektila i vrhove projektila na letjelicama koje imaju mogućnost povratka u atmosferu.*

b) *oprema koja ima sve sljedeće karakteristike:*

- 1. *posebno namijenjena vojnoj upotrebi i*
- 2. *posebno konstruirana za „aktivnosti” koje su povezane s bilo čim od sljedećeg:*
  - a. *stavkama navedenima u ML4.a. ili*
  - b. *improviziranim eksplozivnim napravama (IED).*

### Tehnička napomena

Za potrebe ML4.b.2. „aktivnosti” se odnosi na rukovanje, ispaljivanje, polaganje, nadzor, pražnjenje, detonaciju, aktiviranje, električno napajanje s jednokratnim radnim učinkom, zavaravanje, ometanje, odstranjivanje, otkrivanje, smetanje ili zbrinjavanje.

#### Napomena 1. ML4.b. uključuje:

- a) mobilnu opremu za pretvaranje plina u tekuće stanje koja dnevno može proizvesti najmanje 1 000 kg plina u tekućem stanju;
- b) ploveći električni provodni kabel za čišćenje magnetskih mina.

Napomena 2. ML4.b. ne odnosi se na ručne naprave koje su namijenjene isključivo za detekciju metalnih objekata i nemaju mogućnost razlikovanja mina od ostalih metalnih objekata.

- c) sustavi za zaštitu aviona od raketa (AMPS).

#### Napomena ML4.c. ne odnosi se na AMPS koji ima sve od sljedećeg:

- a) bilo koji od sljedećih senzora za upozorenje na prisutnost projektila:
  - 1. pasivne senzore sa vršnim odzivom između 100 i 400 nm ili
  - 2. aktivne pulsirajuće Dopplerove senzore za upozorenje na prisutnost projektila;
- b) sustave za stvaranje protumjera;
- c) baklje za ometanje projektila zemlja-zrak koje imaju i vidljiv i infracrveni trag i
- d) ugrađen je na „civilnom zrakoplovu” i ima sve od sljedećeg:
  - 1. AMPS je u funkciji samo na određenom „civilnom zrakoplovu” na kojem je ugrađen određeni AMPS i za kojeg je izdan bilo koji od sljedećih dokumenata:
    - a) civilni certifikat tipa koji izdaju tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo najmanje jedne države članice EU-a ili države sudionice u Sporazumu iz Wassenaaraili
    - b) odgovarajući dokument koji priznaje Međunarodna organizacija za civilno zrakoplovstvo (ICAO);
  - 2. AMPS-ovi rabe zaštitu za sprečavanje neovlaštenog pristupa „softveru” i
  - 3. AMPS uključuje aktivni mehanizam koji onemogućuje funkciju sustava u slučaju njegova uklanjanja s „civilnog zrakoplova” na koji je ugrađen.

**ML5 Kontrola paljbe i pripadajuća oprema za uzbunjivanje i upozoravanje, kao i srodni sustavi, oprema za testiranje, uciljavanje i protumjere, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu upotrebu, te za njih posebno konstruirane komponente i pribor:**

- a) ciljnici oružja, računala za bombardiranje, sustavi za usmjeravanje oružja i sustavi za upravljanje paljbom;

- b) sustavi za određivanje položaja cilja, označivanje, određivanje daljine do cilja, promatranje ili praćenje; oprema za detekciju, prikupljanje podataka, prepoznavanje ili identifikaciju; oprema za ugradnju senzora;
- c) oprema za protumjere namijenjena sredstvima navedenima u ML5.a. ili ML5.b.;

Napomena    *Za potrebe ML5.c., oprema za protuelektronsko djelovanje uključuje i opremu za otkrivanje.*

- d) oprema za testiranje na terenu ili uciljavanje, posebno namijenjena sredstvima navedenima u ML5.a., ML5.b. ili ML5.c.

#### **ML6 Kopnena vozila i komponente, kako slijedi:**

Napomena    *Za opremu za navođenje i navigaciju, vidjeti ML11.*

- a) kopnena vozila i njihove komponente, posebno izrađena ili modificirana za vojnu upotrebu;

#### Tehnička napomena

*Za potrebe ML6.a. izraz kopnena vozila uključuje i prikolice.*

- b) ostala kopnena vozila i komponente, kako slijedi:
  - 1. vozila koja imaju sve od sljedećeg:
    - a) proizvedena su ili opremljena materijalima koji pružaju balističku zaštitu razine III. (sukladno normi NIJ 0108.01 iz rujna 1985. godine ili usporedivoj nacionalnoj normi) ili veću;
    - b) transmisiju koja omogućava istovremeni pogon na prednjim i stražnjim kotačima, uključujući vozila koja radi veće nosivosti imaju dodatne kotače, bez obzira na to jesu li oni s pogonom ili ne;
    - c) bruto mase vozila (GVWR) veće od 4 500 kg i
    - d) izrađena su ili modificirana za vožnju na neravnom terenu;
  - 2. komponente koje imaju sve od sljedećeg:
    - a) posebno su namijenjene vozilima navedenima u ML6.b.1. i
    - b) pružaju balističku zaštitu razine III. (sukladno normi NIJ 0108.01 iz rujna 1985. ili usporedivoj nacionalnoj normi) ili veću.

Napomena    *Vidjeti i ML13.a.*

#### Napomena 1. ML6.a. uključuje:

- a) tenkove i ostala vojna naoružana vozila te vojna vozila koja su opremljena nosačima za naoružanje ili opremom za postavljanje mina ili lansiranje projektila navedena u ML4.;
- b) oklopna vozila;
- c) amfibijska vozila i vozila za prelaženje dubokih vodenih površina;

d) vozila za izvlačenje i vozila za vuču ili prijevoz streljiva ili sustava oružja, kao i s tim povezanu opremu za rukovanje teretom.

Napomena 2. Modifikacija kopnenog vozila za vojnu upotrebu navedenog u ML6.a. podrazumijeva strukturnu, električnu ili mehaničku promjenu koja uključuje jednu komponentu ili više njih, posebno konstruiranih za vojnu upotrebu. Te komponente uključuju:

- a) zaštitu pneumatika izvedenu tako da pneumatici budu neprobojni za metke;
- b) Oklopnu zaštitu vitalnih dijelova (npr. spremnika goriva ili kabine vozila);
- c) posebna pojačanja ili nosače oružja;
- d) svjetla za noćnu vožnju.

Napomena 3. ML6 se ne odnosi na civilna vozila konstruirana ili modificirana za prijevoz novca ili vrijednosti.

Napomena 4. ML6 se ne odnosi na vozila koja ispunjavaju sve od sljedećeg:

- a) proizvedena su prije 1946. godine;
- b) ne uključuju stavke navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a i proizvedene nakon 1945., osim reprodukcija originalnih komponenti ili pribora za vozilo i
- c) ne uključuju oružje navedeno u ML1, ML2 ili ML4, osim ako je neupotrebljivo i ako iz njega nije moguće ispaljivati projekte.

**ML7 Kemijski ili biološki toksični agensi, „agensi za suzbijanje nereda”, radioaktivni materijali, pripadajuća oprema, komponente i materijali kako slijedi:**

- a) biološki agensi ili radioaktivni materijali „prilagođeni za ratnu upotrebu” s namjenom stvaranja žrtava među ljudima i životinjama, degradiranja opreme ili oštećenja usjeva ili okoliša;
- b) agensi za kemijsko ratovanje, uključujući:
  - 1. nervne agense za kemijsko ratovanje:
    - a) O-alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil), alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) – fosfonofluoridati, kao što su:  
sarin (GB):O-izopropilmetilfosfonofluoridat (CAS 107-44-8) i  
soman (GD):O-pinakolilmetilfosfonofluoridat (CAS 96-64-0);
    - b) O-alkil (jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil), N,N-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) – fosforamidocijanidati, kao što su:  
tabun (GA):O-etil N,N-dimetilfosforamidocijanidat (CAS 77-81-6);
  - c) O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) S-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetilalkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonotiolati i odgovarajuće alkalirane i protonirane soli, kao što je:

VX: O-etil S-2-diizopropilaminoetil metil fosfonotiolat (CAS 50782-69-9);

2. kožni agensi za kemijsko ratovanje:

a) sumporni otrovi kao što su:

1. 2-kloroetilklorometilsulfid (CAS 2625-76-5);
2. bis(2-kloroetil) sulfid (CAS 505-60-2);
3. bis(2-kloroetiltio) metan (CAS 63869-13-6);
4. 1,2-bis (2-kloroetiltio) etan (CAS 3563-36-8);
5. 1,3-bis (2-kloroetiltio) -n-propan (CAS 63905-10-2);
6. 1,4-bis (2-kloroetiltio) -n-butan (CAS 142868-93-7);
7. 1,5-bis (2-kloroetiltio) -n-pentan (CAS 142868-94-8);
8. bis (2-kloroetiltiometil) eter (CAS 63918-90-1);
9. bis (2-kloroetiltioetil) eter (CAS 63918-89-8);

b) luiziti, kao što su:

1. 2-klorovinildikloroarsin (CAS 541-25-3);
2. tris (2-klorovinil) arsin (CAS 40334-70-1);
3. bis (2-klorovinil) kloroarsin (CAS 40334-69-8);

c) dušični otrovi kao što su:

1. HN1: bis (2-kloroetil) etilamin (CAS 538-07-8);
2. HN2: bis (2-kloroetil) metilamin (CAS 51-75-2);
3. HN3: tris (2-kloroetil) amin (CAS 555-77-1);

3. agensi za onesposobljavanje u kemijskom ratovanju, kao što su:

- a) 3-kinuklidinilbenzilat (BZ) (CAS 6581-06-2);

4. defolijanti namijenjeni kemijskom ratovanju, kao što su:

- a) butil 2-kloro-4-fluorofenoksiacetat (LNF);

b) 2,4,5-triklorofenoksioktena kiselina (CAS 93-76-5) pomiješana s 2,4-diklorofenoksioktenom kiselinom (CAS 94-75-7) (narančasti agens (CAS 39277-47-9));

c) binarni prekursori i ključni prekursori namijenjeni kemijskom ratovanju, kako slijedi:

1. alkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfonildifluoridi, kao što su:

DF: metil fosfonildifluorid (CAS 676-99-3);

2. O-alkil (H ili jednak ili manji od C10, uključujući cikloalkil) O-2-dialkil (metil, etil, n-propil ili izopropil)-aminoetilalkil (metil, etil, n-propil ili izopropil) fosfoniti i odgovarajuće alkalirane i protonirane soli, kao što je:

QL: O-etil-O-2-di-izopropilaminoetilmetilfosfonit (CAS 57856-11-8);

3. klorosarin: O-izopropilmetilfosfonokloridat (CAS 1445-76-7)

4. klorosoman: O-pinakolilmetilfosfonokloridat (CAS 7040-57-5);

d) „agensi za suzbijanje nereda”, aktivne sastavne kemikalije i njihove kombinacije, uključujući:

1.  $\alpha$ -bromobenzenacetonitril, (bromobenzil cijanid) (CA) (CAS 5798-79-8);
2. [(2-klorofenil) metilen] propanedinitril, (o-klorobenzilidenemalononitril (CS) (CAS 2698-41-1);
3. 2-kloro-1-feniletanon, fenilacil klorid ( $\omega$ -kloroacetofenon) (CN) (CAS 532-27-4);
4. dibenz-(b,f)-1,4-oksazefin (CR) (CAS 257-07-8);
5. 10-kloro-5,10-dihidrofenasazin, (fenasazin-klorid), (Adamsit), (DM) (CAS 578-94-9);
6. N-nonanomorfolin, (MPA) (CAS 5299-64-9);

Napomena 1. ML7.d. ne odnosi se na „agense za suzbijanje nereda” koji su pojedinačno pakirani u svrhu samoobrane.

Napomena 2. ML7.d. ne odnosi se na aktivne sastavne kemikalije i njihove kombinacije identificirane i pakirane za proizvodnju hrane ili u medicinske svrhe.

e) oprema posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, posebno konstruirana ili modificirana za raspršivanje bilo čega sljedećeg, i za nju posebno namijenjene komponente:

1. materijali ili agensi navedeni u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d.; ili
2. agensi za kemijsko ratovanje sastavljeni odprekursora navedenih u ML7.c.;

f) oprema za zaštitu i dekontaminaciju, posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, komponente i kemijske smjese, kako slijedi:

1. oprema posebno konstruirana ili izmijenjena za obranu od materijala navedenih u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d. i za nju posebno konstruirane komponente;
2. oprema posebno konstruirana ili izmijenjena za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenima u ML7.a. ili ML7.b. i za nju posebno konstruirane komponente;
3. kemijske smjese posebno razvijene ili oblikovane za dekontaminaciju objekata kontaminiranih materijalima navedenima u ML7.a. ili ML7.b.;

Napomena ML7.f.1. uključuje:

- a) rashladne jedinice posebno konstruirane ili izmijenjene za nuklearno, biološko ili kemijsko filtriranje;
- b) zaštitnu odjeću.

Napomena Za civilne zaštitne maske, zaštitnu i dekontaminacijsku opremu vidjeti i stavku 1A004 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

g) oprema, posebno konstruirana ili modificirana za vojnu upotrebu, konstruirana ili modificirana za pronalaženje ili identifikaciju materijala navedenih u ML7.a., ML7.b. ili ML7.d., i za nju posebno namijenjene komponente;

Napomena ML7.g. ne odnosi se na dozimetre za osobnu dozimetriju.

Napomena Vidjeti i stavku 1A004 na Popisu robe EU-a s dvojnog namjenom.

h) „biopolimeri” posebno namijenjeni ili prerađeni za otkrivanje ili identifikaciju agensa za kemijsko ratovanje navedenih u ML7.b. i kultura posebnih stanica koje se koriste za njihovu proizvodnju;

i) „biokatalizatori” za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za kemijsko ratovanje i njihovi biološki sustavi, kako slijedi:

1. „biokatalizatori” posebno namijenjeni za dekontaminaciju ili razgradnju agensa za kemijsko ratovanje navedenih u ML7.b. i koji su rezultat usmjerene laboratorijske selekcije ili genetske manipulacije bioloških sustava;

2. biološki sustavi koji sadržavaju genetske informacije koje su specifične za proizvodnju „biokatalizatora” navedenih u ML7.i.1., kako slijedi:

a. „ekspresijski vektori”;

b. virusi;

c. kulture stanica.

Napomena 1. ML7.b. i ML7.d. ne odnose se na sljedeće:

a) cijanogen klorid (CAS 506-77-4). Vidjeti stavku 1C450.a.5. na Popisu robe EU-a s dvojnog namjenom;

b) cijanovodičnu kiselinu (CAS 74-90-8);

c) klor (CAS 7782-50-5);

d) karbonil klorid (fosgen) (CAS 75-44-5). Vidjeti stavku 1C450.a.4. na Popisu robe EU-a s dvojnog namjenom;

e) difosgen (triklorometil-kloroformat) (CAS 503-38-8);

f) ne upotrebljava se od 2004.;

g) ksililbromid, orto: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4);

h) benzilbromid (CAS 100-39-0);

i) benziljodid (CAS 620-05-3);

j) bromo aceton (CAS 598-31-2);

k) cijanbromid (CAS 506-68-3);

l) bromometiletilketon (CAS 816-40-0);

m) kloro aceton (CAS 78-95-5);

n) etil jodoacetat (CAS 623-48-3);

o) jodo aceton (CAS 3019-04-3);

p) kloropikrin (CAS 76-06-2). Vidjeti stavku 1C450.a.7. na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

Napomena 2. Kulture stanica i biološki sustavi navedeni u ML7.h. i ML7.i.2. isključivi su i te stavke ne odnose se na stanice ili biološke sustave za civilne svrhe kao što su poljoprivreda, farmacija, medicina, veterinarstvo, okoliš, zbrinjavanje otpada ili industrija hrane.

#### **ML8, „Energetski materijali” i odgovarajuće tvari, kako slijedi:**

Napomena 1. Vidjeti i stavku 1C011 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

Napomena 2. Za punjenja i uređaje, vidjeti ML4 i stavku 1A008 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

#### Tehničke napomene

1. Za potrebe ML8, isključujući ML8.c.11. ili ML8.c.12. „smjesa” se odnosi na sastav dviju ili više tvari od kojih je barem jedna tvar navedena u podstavkama ML8.
2. Bilo koja tvar navedena u podstavkama ML8 kontrolira se po ovom popisu, čak i kada se koristi za neke druge primjene od onih navedenih. (npr. TAGN se uglavnom koristi kao eksploziv, ali se može koristiti ili kao gorivo ili kao oksidator.)
3. Za potrebe ML8, veličina čestice je srednji promjer čestice na bazi mase ili volumena. Pri uzorkovanju i određivanju veličine čestice koristit će se međunarodne ili jednakovrijedne nacionalne norme.

a) „eksplozivi” i njihove smjese, kako slijedi:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroksan ili 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 97096-78-1);
2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetraamin-kobalt (III.) perklorat) (CAS 117412-28-9);
3. CL-14 (diaminodinitrobenzofuroksan ili 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oksidi) (CAS 117907-74-1);
4. CL-20 (HNIW ili heksanitroheksaazaizovurcitan) (CAS 135285-90-4); klatrati od CL-20 (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.3. i g.4.);
5. CP (2-(5-cijanotetrazolato) pentaamin-kobalt (III.) perklorat) (CAS 70247-32-4);
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetilen, FOX7) (CAS 145250-81-3);
7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6);
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazin);
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropirazin-1-oksidi, PZO) (CAS 194486-77-6);
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-heksanitrobifenil ili dipikramid) (CAS 17215-44-0);
11. DNGU (DINGU ili dinitroglikoluril) (CAS 55510-04-8);
12. furazani, kako slijedi:
  - a) DAAOF (DAAF, DAAFox ili diaminoazoksifurazan);
  - b) DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3);
13. HMX i derivati (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.5.), kako slijedi:

- a) HMX (Ciklotetrametilenetetranitramin, oktahidro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazaciklooktan, oktožen) (CAS 2691-41-0);
- b) difluoroaminirani analozi HMX;
- c) K-55(2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo[3,3,0]-oktanon-3,tetranitrosemiglikouril ili keto-bicyklic HMX) (CAS 130256-72-3);
14. HNAD (heksanitroadamantan) (CAS 143850-71-9);
15. HNS (heksanitrostilben) (CAS 20062-22-0);
16. imidazoli, kako slijedi:
  - a) BNNII (oktahidro-2,5-bis(nitroimino)imidazo[4,5-d]imidazol);
  - b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0);
  - c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol);
  - d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazol)-2,4-dinitroimidazol);
  - e) PTIA (1-pikril-2,4,5-trinitroimidazol);
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometilenhidrazin);
18. NTO (ONTA ili 3-nitro-1,2,4-triazol-5-jedan) (CAS 932-64-9);
19. polinitrokubani s više od četiri dušične grupe;
20. PYX (2,6-Bis(pikrilamino)-3,5-dinitropiridin) (CAS 38082-89-2);
21. RDX i derivati, kako slijedi:
  - a) RDX (ciklotrimetilenetrinitramin, ciklonit, T4, heksahidro-1,3,5-trinitro-1,3,5-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cikloheksan, heksogen) (CAS 121-82-4);
  - b) keto-RDX (K-6 ili 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacikloheksanon) (CAS 115029-35-1);
22. TAGN (triaminoguanidinenitrat) (CAS 4000-16-2);
23. TATB (triaminotrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.7.);
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramin) oktahidro-1,5-dinitro-1,5-diazocin);
25. tetrazoli, kako slijedi:
  - a) NTAT (nitrotriazolaminotetrazol);
  - b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol);
26. tetril (trinitrofenilmetilnitramin) (CAS 479-45-8);
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS 135877-16-6) (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.6.);
28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetidin) (CAS 97645-24-4) (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.2.);
29. TNGU (SORGUYL ili tetranitroglikoluril) (CAS 55510-03-7);
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-piridazino[4,5-d]piridazin) (CAS 229176-04-9);
31. triazini, kako slijedi:
  - a) DNAM (2-oksi-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0);
  - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-heksahidro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4);
32. triazoli, kako slijedi:
  - a) 5-azido-2-nitrotriazol;
  - b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihidrazino-1,2,4-triazoldinitramid) (CAS 1614-08-0);
  - c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol);
  - d) BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amin);
  - e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4);

- f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9);
- g) ne upotrebljava se od 2010.;
- h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol);
- i) PDNT (1-pikril-3,5-dinitrotriazol);
- j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1);
- 33. eksplozivni koji nisu navedeni drugdje u ML8.a. i koji imaju bilo što od sljedećeg:
  - a) brzinu detonacije veću od 8 700 m/s na maksimalnoj gustoći ili
  - b) tlak detonacije veći od 34 GPa (340 kbar);
- 34. ne upotrebljava se od 2013.;
- 35. DNAN (2,4-dinitroanizol) (CAS 119-27-7);
- 36. TEX (4,10-dinitro-2,6,8,12-tetraoksa-4,10-diazaizovurcitan)
- 37. GUDN (Guanylureadinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5)
- 38. tetrazini, kako slijedi:
  - a) BTAT (Bis(2,2,2-trinitroetil)-3,6-diaminotetrazin);
  - b) LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioksid);
- 39. energetski ionski materijali koji se tope na temperaturi između 343 K (70 °C) i 373 K (100 °C) i s brzinom detonacije većom od 6 800 m/s ili s tlakom detonacije većim od 18 GPa (180 kbar);
- 40. BTNEN (bis(2,2,2-trinitroetil)-nitramin) (CAS 19836-28-3);

Napomena ML8.a. uključuje „eksplozivne kokristale”.

#### Tehnička napomena

„Eksplozivni kokristal” je čvrsti materijal koji se sastoji od pravilnog trodimenzionalnog rasporeda dviju ili više eksplozivnih molekula od kojih je barem jedna navedena u ML8.a.

- b) „pogonska goriva”, kako slijedi:
  - 1. bilo koje kruto „pogonsko gorivo” teoretskog specifičnog impulsa (u standardnim uvjetima) većeg od:
    - a) 240 sekundi za nemetalizirano, nehalogenizirano „pogonsko gorivo”;
    - b) 250 sekundi za nemetalizirano, halogenizirano „pogonsko gorivo” ili
    - c) 260 sekundi za metalizirano „pogonsko gorivo”;
  - 2. ne upotrebljava se od 2013.;
  - 3. „pogonska goriva” koja imaju vrijednost konstante snage veću od 1 200 kJ/kg;
  - 4. „pogonska goriva” koja mogu podnijeti stabilnu linearnu brzinu gorenja veću od 38 mm/s u standardnim uvjetima (izmjereno u obliku inhibiranog uzorka) pri tlaku od 6,89 MPa (68,9 bara) i 294 K (21 °C);
  - 5. elastomerom izmijenjeno lijevano dvobazno „pogonsko gorivo” (EMCDB) čija je deformacija pri najvećem naprezanju veća od 5 % na 233 K (– 40 °C);
  - 6. bilo koje „pogonsko gorivo” koje sadržava tvari navedene u ML8.a.;
  - 7. „pogonsko gorivo” koje nije navedeno nigdje drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, posebno konstruirano za vojnu upotrebu;

c) „pirotehnika”, goriva i povezane tvari, kako slijedi, te njihove smjese:

1. „avionska” goriva posebno pripremljena za vojne svrhe;

Napomena „Avionska” goriva navedena u ML8.c.1. gotovi su proizvodi, a ne njihovi sastojci.

2. alan (aluminijski hidrid) (CAS 7784-21-6);

3. karborani; dekarboran (CAS 17702-41-9); pentaborani (CAS 19624-22-7 i 18433-84-6) i njihovi derivati;

4. hidrazin i derivati, kako slijedi (vidjeti i ML8.d.8. i d.9. za oksidiranje hidrazinskih derivata):

a) hidrazin (CAS 302-01-2) koncentracije od najmanje 70 %;

b) monometilhidrazin (CAS 60-34-4);

c) simetrični dimetilhidrazin (CAS 540-73-8);

d) nesimetrični dimetilhidrazin (CAS 57-14-7);

Napomena ML8.c.4.a. ne odnosi se na hidrazinske „smjese” koje su posebno napravljene za zaštitu od korozije.

5. metalna goriva, smjese goriva ili „pirotehničke” smjese u obliku čestica, bez obzira na to jesu li sferične, atomizirane, sferoidne, pločaste ili mljevene, proizvedene od materijala koji sadržava najmanje 99 % bilo čega od sljedećeg:

a) metala i njihovih smjesa, kako slijedi:

1. berilij (CAS 7440-41-7) veličine čestica manje od 60 µm;

2. željezni prah (CAS 7439-89-6) veličine čestica od najviše 3 µm, proizveden redukcijom željeznog oksida vodikom;

b) smjese koje sadržavaju bilo što od sljedećeg:

1. cirkonij (CAS 7440-67-7), magnezij (CAS 7439-95-4) ili njihove legure čestica veličine manje od 60 µm ili

2. bor (CAS 7440-42-8) ili borov karbid (CAS 12069-32-8), čistoće 85 % ili veće te veličine čestica manje od 60 µm;

Napomena 1. ML8.c.5. odnosi se na „eksplozive” i goriva, bez obzira na to jesu li metali ili legure sažeti u aluminiju, magneziju, cirkoniju ili beriliju.

Napomena 2. ML8.c.5.b. odnosi se samo na metalna goriva u obliku čestica ako su miješana s drugim tvarima radi stvaranja smjese pripremljene za vojnu upotrebu, kao što su sustavi za tekuća ili gusta goriva, krute pogonske tvari ili pirotehničke smjese.

Napomena 3. ML8.c.5.b.2. ne odnosi se na bor i borov karbid obogaćen borom-10 (20 % ili više ukupnog sadržaja bora-10).

6. vojni materijali koji sadrže zgušnjivače za ugljikovodična goriva posebno napravljena za upotrebu u bacačima plamena ili zapaljivom streljivu kao što su metalni stearati (npr. oktal (CAS 637-12-7)) ili palmitati;
7. perklorati, klorati i kromati spojeni s metalom u prahu ili drugim komponentama visokoenergetskog goriva;
8. sferični ili sferoidni aluminijski prah (CAS 7429-90-5) veličine čestica od najviše 60  $\mu\text{m}$  i proizveden od materijala koji sadržava najmanje 99 % aluminijskog;
9. titanij subhidrid ( $\text{TiH}_n$ ) stehiometrijskog ekvivalenta  $n = 0,65 - 1,68$ ;
10. tekuća goriva s visokom gustoćom energije koja nisu navedena u ML8.c.1., kako slijedi:
  - a) miješana goriva koja sadržavaju i kruta i tekuća goriva (npr. borova smjesa), čija je gustoća energije na bazi mase najmanje 40 MJ/kg;
  - b) druga goriva visoke gustoće energije i dodaci za goriva (npr. kuban ( $\text{C}_8\text{H}_8$ ), ionske otopine, JP-7, JP-10), čija je gustoća energije na bazi obujma najmanje 37,5 GJ po kubičnom metru, mjereno pri temperaturi od 293 K (20 °C) i tlaku od jedne atmosfere (101,325 kPa);

*Napomena ML8.c.10.b. ne odnosi se na JP-4, JP-8, fosilna rafinirana goriva ili biogoriva ili goriva za motore certificirane za upotrebu u civilnom zrakoplovstvu.*

11. „pirotehnički” i piroforni materijali, kako slijedi:
  - a) „pirotehnički” ili piroforni materijali, napravljeni posebno za povećanje ili nadzor proizvodnje energije zračenja u bilo kojem dijelu IR spektra;
  - b) smjese magnezija, politetrafluoretilena (PTFE) i vinilidendifluoridheksafluoropropilenkopolimera (npr. MTV);
12. smjese goriva, „pirotehničke” smjese ili „energetski materijali” koji nisu navedeni drugdje u ML8, a koji imaju sve od sljedećeg:
  - a) sadržavaju više od 0,5 % čestica bilo čega od sljedećeg:
    1. aluminijskog;
    2. berilijevog;
    3. bora;
    4. cirkonijevog;
    5. magnezijevog ili
    6. titana;
  - b) čestice navedene u ML8.c.12.a. veličine manje od 200 nm u bilo kojem smjeru i
  - c) čestice navedene u ML8.c.12.a. sa sadržajem metala od najmanje 60 %;
  - d) oksidatori i njihove mješavine, kako slijedi:
    1. ADN (amonijevdinitramid ili SR 12) (CAS 140456-78-6);
    2. AP (amonijevperklorat) (CAS 7790-98-9);
    3. smjese sastavljene od fluora i bilo kojeg od sljedećih sastojaka:
      - a) ostalih halogena;
      - b) kisika ili
      - c) dušika;

*Napomena 1. ML8.d.3. ne odnosi se na klorov trifluorid (CAS 7790-91-2).*

Napomena 2. *ML8.d.3. ne odnosi se na dušikov trifluorid (CAS 7783-54-2) u plinovitom stanju.*

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidin) (CAS 78246-06-7);
5. HAN (hidroksilamonij nitrat) (CAS 13465-08-2);
6. HAP (hidroksilamonijperklorat) (CAS 15588-62-2);
7. HNF (hidrazinijnitroformat) (CAS 20773-28-8);
8. hidrazin nitrat (CAS 37836-27-4);
9. hidrazinperklorat (CAS 27978-54-7);
10. tekući oksidatori koji su sastavljeni od inhibirane crvene dimeće dušične kiseline (IRFNA) (CAS 8007-58-7) ili koji ju sadržavaju;

Napomena *ML8.d.10. ne odnosi se na neinhibiranu zapaljivu dušičnu kiselinu.*

- e) veziva, plastifikatori, monomeri, polimeri, kako slijedi:
1. AMMO (azidometilmetiloksetan i njegovi polimeri) (CAS 90683-29-7) (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.1.);
  2. BAMO (3,3-bis(azidometil)oksetan i njegovi polimeri) (CAS 17607-20-4) (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.1.);
  3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropil)acetal) (CAS 5108-69-0);
  4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropil)formal) (CAS 5917-61-3);
  5. BTTN (butanetrioltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (za njegove „prekursore” vidjeti i ML8.g.8.);
  6. energetski monomeri, plastifikatori ili polimeri posebno napravljeni za vojnu upotrebu koji sadržavaju bilo što od sljedećeg:
    - a) dušične skupine;
    - b) azido skupine;
    - c) nitratne skupine;
    - d) nitrazne skupine ili
    - e) difluoroamino skupine;
  7. FAMAO (3-difluoroaminometil-3-azidometiloksetan) i njegovi polimeri;
  8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetil)formal) (CAS 17003-79-1);
  9. FPF-1 (poli-2,2,3,3,4,4-heksafluoropentan-1,5-diolformal) (CAS 376-90-9);
  10. FPF-3 (poli-2,4,4,5,5,6,6-heptafluoro-2-tri-fluorometil-3-oksahexan-1,7-diol formal);
  11. GAP (glicidilazid polimer) (CAS 143178-24-9) i njegovi derivati;
  12. HTPB (polibutadien s hidroksil završecima) s funkcionalnošću hidroksila jednakom ili većom od 2,2 i manjom ili jednakom 2,4, hidroksilne vrijednosti manje od 0,77 meq/g te viskoznosti na 30 °C manje od 47 P (CAS 69102-90-5);
  13. poli(epiklorohidrin) s funkcionalnim alkoholnim grupama s molekularnih masama manjih od 10 000, i to:
    - a) poli(epiklorohidrindiol);
    - b) poli(epiklorohidrintriol);

14. NENA-ovi (nitratoetilnitramin spojevi) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 i 85954-06-9);
15. PGN (Poli-GLYN, poliglicidilnitrati ili poli(nitratometiloksiran) (CAS 27814-48-8);
16. poli-NIMMO (poli nitratometilmetiloksetan), poli-NMMO ili poli(3-nitratometil-3-metiloksetan) (CAS 84051-81-0);
17. polinitroortokarbonati;
18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoksi] propan ili trisvinoksi propan adukt) (CAS 53159-39-0);
19. 4,5 diazidometil-2-metil-1,2,3-triazol (iso- DAMTR);
20. PNO (Poli(3-nitratooksetan));
- f) „aditivi”, kako slijedi:
  1. bazni bakarni salicilat (CAS 62320-94-9);
  2. BHEGA (bis-(2-hidroksietil)glikolamid) (CAS 17409-41-5);
  3. BNO (butadienenitrileoksid);
  4. derivati ferocena, kako slijedi:
    - a) butacen (CAS 125856-62-4);
    - b) katocen (2,2-bis-etilferrocenil propan) (CAS 37206-42-1);
    - c) ferocenkarkboksilne kiseline i esteri ferocenkarkboksilne kiseline;
    - d) n-butil-ferocen (CAS 31904-29-7);
    - e) ostali slični derivati aduciranog polimer ferocena koji nisu navedeni drugdje u ML8.f.4.;
  - f) etil ferocen (CAS 1273-89-8);
  - g) propilferocen;
  - h) pentilferocen (CAS 1274-00-6);
  - i) diciklopentilferocen;
  - j) dicikloheksilferocen;
  - k) dietilferocen (CAS 1273-97-8);
  - l) dipropilferocen;
  - m) dibutilferocen (CAS 1274-08-4);
  - n) diheksilferocen (CAS 93894-59-8);
  - o) acetilferocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetilferocen (CAS 1273-94-5);
5. olovni beta-rezorcilat (CAS 20936-32-7);
6. olovni citrat (CAS 14450-60-3);
7. olovno-bakreni helati beta-rezorcilata ili salicilata (CAS 68411-07-4);
8. olovni maleat (CAS 19136-34-6);
9. olovni salicilat (CAS 15748-73-9);
10. olovni stanat (CAS 12036-31-6);
11. MAPO (tris-1-(2-metil)aziridinilfosfin oksid) (CAS 57-39-6); BOBBA 8 (bis(2-metil aziridinil) 2-(2-hidroksipropanoksi) propilaminofosfin oksid) i drugi MAPO derivati;
12. metil BAPO (bis(2-metil aziridinil) metilaminofosfin oksid) (CAS 85068-72-0);
13. N-metil-p-nitroanilin (CAS 100-15-2);
14. 3-nitrazo-1,5-pentan diizocijanat (CAS 7406-61-9);
15. agensi organometalnih spojeva, kako slijedi:

- a) neopentil[diallil]oksi, tri[dioctil]fosfato-titanat (CAS 103850-22-2); poznat i kao titanij IV, 2,2[bis 2-propenolato-metil, butanolato, tris (dioktil) fosfato] (CAS 110438-25-0) ili LICA 12 (CAS 103850-22-2);
- b) titanij IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris[dioktil] pirofosfat ili KR3538;
- c) titanij IV, [(2-propenolato-1) metil, n-propanolatometil] butanolato-1, tris(dioktil)fosfat;
- 16. policijanodifluoroaminoetilenoksid;
- 17. vezivni agensi, kako slijedi:
  - a) 1,1R,1S-trimezoiil-tris(2-etilaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8);
  - b) polifunkcionalni aziridinamidi s izoftalnom, trimezinskom, izocijanurnom ili trimetiladipinskom strukturom i 2-metil ili 2-etil skupinom na aziridinskoj grupi;

Napomena ML8.f.17.b. uključuje:

- a) 1,1H-izoftaloil-bis(2-metilaziridin) (HX-752) (CAS 7652-64-4);
- b) 2,4,6-tris(2-etil-1-aziridinil)-1,3,5-triazin (HX-874) (CAS 18924-91-9);
- c) 1,1'-trimetiladipoil-bis(2-etilaziridin) (HX-877) (CAS 71463-62-2).

- 18. propilenimin (2-metilaziridin) (CAS 75-55-8);
- 19. iznimno fini željezni oksid (Fe<sub>2</sub>O<sub>3</sub>) (CAS 1317-60-8) specifične površine veće od 250 m<sup>2</sup>/g i prosječne veličine čestica od najviše 3,0 nm;
- 20. TEPAN (tetraetilenpentaamineakrilonitril) (CAS 68412-45-3); cijanoetiliziranipoliamini i njihove soli;
- 21. TEPANOL (tetraetilenpentaamineakrilonitrileglicidol) (CAS 68412-46-4); cijanoetiliranipoliaminiaduciraniglicidolom i njihovim solima;
- 22. TPB (trifenil bizmut) (CAS 603-33-8);
- 23. TEPB (tris (etoksifenil) bizmut) (CAS 90591-48-3);
- g) „prekursori”, kako slijedi:

Napomena U ML8.g. upućivanja se odnose na „energetske materijale” proizvedene od tih tvari.

- 1. BCMO (3,3-bis(klorometil)oksetan) (CAS 78-71-7) (vidjeti i ML8.e.1. i e.2.);
- 2. dinitroazetidin-t-butil sol (CAS 125735-38-8) (vidjeti i ML8.a.28.);
- 3. derivati heksaazaizovurcitan, uključujući HBIW (heksabenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 124782-15-6) (vidjeti i ML8.a.4.) i TAIW (tetraacetildibenzilheksaazaizovurcitan) (CAS 182763-60-6) (vidjeti i ML8.a.4.);
- 4. ne upotrebljava se od 2013.;
- 5. TAT (1,3,5,7 tetraacetil-1,3,5,7-tetraazaciklooktan) (CAS 41378-98-7) (vidjeti i ML8.a.13.);
- 6. 1,4,5,8-tetraazadekalin (CAS 5409-42-7) (vidjeti i ML8.a.27.);
- 7. 1,3,5-triklorobenzen (CAS 108-70-3) (vidjeti i ML8.a.23.);
- 8. 1,2,4-trihidroksibutan (1,2,4-butanetriol) (CAS 3068-00-6) (vidjeti i ML8.e.5.);
- 9. DADN (1,5-diacetil-3,7-dinitro-1, 3, 5, 7-tetraaza-ciklooktan) (vidjeti i ML8.a.13.).

Napomena 1. ML8 ne odnosi se na sljedeće tvari, osim ako su spojene ili pomiješane s „energetskim materijalima” navedenima u ML8.a ili metalima u prahu iz ML8.c:

- a) amonijevpikrat (CAS 131-74-8);
- b) crni barut;
- c) heksanitrodifenilamin (CAS 131-73-7);
- d) difluoroamin (CAS 10405-27-3);
- e) dušični škrob (CAS 9056-38-6);
- f) kalijev nitrat (CAS 7757-79-1);
- g) tetranitronaftalen;
- h) trinitroanisol;
- i) trinitronaftalen;
- j) trinitroksilen;
- k) N-pirolidinon; 1-metil-2-pirolidinon (CAS 872-50-4);
- l) dioktilmaleat (CAS 142-16-5);
- m) etilheksilakrilat (CAS 103-11-7);
- n) trietilaluminij (TEA) (CAS 97-93-8), trimetilaluminij (TMA) (CAS 75-24-1) i ostali pirofori metalni alkili i arili litija, natrija, magnezija, cinka ili bora;
- o) nitroceluloza (CAS 9004-70-0);
- p) nitroglicerol (ili gliceroltrinitrat, trinitroglicerol) (NG) (CAS 55-63-0);
- q) 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7);
- r) etilendiamindinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7);
- s) pentaeritritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5);
- t) olovni azid (CAS 13424-46-9), normalni olovni stifenat (CAS 15245-44-0) i osnovni olovni stifenat (CAS 12403-82-6) i inicijalni eksplozivi ili inicijalne smjese koje sadržavaju azide ili spojeve azida;
- u) trietileneglikoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8);
- v) 2,4,6-trinitrorezorcinol (stifninska kiselina) (CAS 82-71-3);
- w) dietildifenil urea (CAS 85-98-3); dimetildifenil urea (CAS 611-92-7); metiletdifenil urea [centraliti];
- x) N,N-difenilurea (nesimetrična difenilurea) (CAS 603-54-3);
- y) metil-N,N-difenilurea (metilna nesimetrična difenilurea) (CAS 13114-72-2);
- z) etil-N,N-difenilurea (etilna nesimetrična difenilurea) (CAS 64544-71-4);
- aa) 2-nitrodifenilamin (2-NDPA) (CAS 119-75-5);
- bb) 4-nitrodifenilamin (4-NDPA) (CAS 836-30-6);
- cc) 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5);
- dd) nitroguanidin (CAS 556-88-7) (vidjeti stavku 1C011.d na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom).

Napomena 2. ML8 ne odnosi se na amonijevperklorat (ML8.d.2.), NTO (ML8.a.18.) ili katocen (ML8.f.4.b.) i ispunjava sve od sljedećeg:

- a) posebno oblikovan i napravljen za uređaje za proizvodnju plina u civilnoj upotrebi;

- b) spojen ili pomiješan, s neaktivnim duroplastičnim vezivima ili plastifikatorima i s masom manjom od 250 g;
- c) s najviše 80 % amonijevogperklorata (ML8.d.2.) u masi aktivnog materijala;
- d) s najviše 4 g NTO-a (ML8.a.18.) i
- e) s najviše 1 g katocena (ML8.f.4.b).

**ML9 Ratna plovila (površinska ili podvodna), specijalna mornarička oprema, pribor, komponente i ostala površinska plovila, kako slijedi:**

Napomena Za opremu za navođenje i navigaciju vidjeti ML11.

a) plovila i komponente, kako slijedi:

1. plovila (površinska ili podvodna) posebno konstruirana ili izmijenjena za vojnu upotrebu, bez obzira na trenutno stanje popravka ili ispravnosti i bez obzira sadržavaju li oružne sustave ili oklop te trup ili dijelove trupa takvih plovila, i njihove komponente posebno konstruirane za vojnu upotrebu;
2. površinska plovila, osim onih navedenih u ML9.a.1., koja imaju bilo što od sljedećeg, učvršćeno ili integrirano u plovilo:
  - a) automatsko oružje – navedeno u ML1 ili oružje navedeno u ML2, ML4, ML12 ili ML19 ili „nastavke” ili čvrste točke za oružje kalibra od najmanje 12,7 mm;

Tehnička napomena

„Nastavci” se odnose na nastavke na oružju ili strukturno ojačanje u svrhu ugradnje oružja.

- b) sustavi za upravljanje paljbom navedeni u ML5;
- c) uključujući sve od sljedećeg:
  1. „kemijsku, biološku, radiološku i nuklearnu (KBRN) zaštitu”i
  2. „sustav orošavanja ili ispiranja” konstruiran za dekontaminaciju ili

Tehničke napomene

1. „KBRN zaštita” je samostalni unutarnji prostor sa značajkama kao što su prekomjerni tlak, izolacija ventilacijskih sustava, ograničeni ventilacijski otvori s KBRN filtrima i ograničen broj točaka za pristup osoblja koji uključuje zračne komore.
2. „Sustav orošavanja ili ispiranja” je sustav raspršivanja morske vode koji istodobno ispire vanjski dio nadgrađa i palubu plovila.

- d) oružni sustavi za aktivnu zaštitu navedeni u ML4.b., ML5.c. ili ML11.a. i koji imaju bilo što od sljedećeg:
  1. „KBRN zaštitu”;
  2. trup plovila i nadgrađe, koji su posebno projektirani za smanjivanje radarskog odraza;

3. sredstva za smanjivanje termalne zamjetljivosti (npr. sustav za hlađenje ispušnih plinova), osim onih posebno konstruiranih za povećanje opće učinkovitosti elektrana ili smanjivanje utjecaja na okoliš ili
4. sustav za zaštitu od magnetskih mina konstruiran za smanjivanje magnetske zamjetljivosti cijelog plovila;

b) motori i pogonski sustavi, posebno konstruirani za vojnu upotrebu i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu upotrebu, kako slijedi:

1. dizelski motori posebno konstruirani za podmornice, koji imaju sve od sljedećeg:
  - a) izlaznu snagu od najmanje 1,12 MW (1 500 KS) i
  - b) rotacijsku brzinu od najmanje 700 okr/min;
2. električni motori posebno konstruirani za podmornice, koji imaju sve od sljedećeg:
  - a) izlaznu snagu veću od 0,75 MW (1 000 KS);
  - b) sposobnost brzog preusmjerenja unatrag;
  - c) hlade se tekućinom i
  - d) potpuno su zatvoreni;
3. nemagnetni dizelski motori, koji imaju sve od sljedećeg:
  - a) izlaznu snagu od najmanje 37,3 kW (50 KS) i
  - b) nemagnetni udio veći od 75 % ukupne mase;
4. „pogonski sustavi neovisni o zraku” (AIP), posebno konstruirani za podmornice;

#### Tehnička napomena

*„Pogonski sustav neovisan o zraku” (AIP) omogućuje podmornici da se u podvodnoj vožnji služi svojim pogonskim sustavom bez upotrebe atmosferskog kisika dulje nego što bi to inače omogućavale baterije. Za potrebe ML9.b.4., AIP ne uključuje nuklearnu energiju.*

- c) podvodne naprave za otkrivanje, posebno konstruirane za vojnu upotrebu, opremu za njihov nadzor i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu upotrebu;
- d) protupodmorničke mreže i protutorpedne mreže, posebno konstruirane za vojnu upotrebu;
- e) ne upotrebljava se od 2003.;
- f) sredstva za probijanje trupa i priključci, posebno konstruirani za vojnu upotrebu, koji omogućuju interakciju s vanjskom opremom plovila, i njihove komponente, posebno konstruirane za vojnu upotrebu;

Napomena ML9.f. uključuje priključke za plovila, s jednim vodičem ili više njih, koaksijalne ili valovodne te probijače trupa za plovila, pri čemu oba mogu ostati nepropusna te zadržati tražene karakteristike na morskim dubinama većima od 100 m te priključke s optičkim vlaknima i optičke probijače trupa, posebno konstruirane za prijenos „laserske”

*zrake bez obzira na dubinu. ML9.f. ne odnosi se na običnu pogonsku osovinu ni na hidrodinamičko upravljanje probijačima trupa.*

g) tihi ležajevi, njihove komponente i oprema koja sadržava takve ležajeve, posebno konstruirani za vojnu upotrebu, koji imaju bilo što od sljedećeg:

1. plinski ili magnetski ovjes;
2. aktivno nadziranje vidljivosti ili
3. kontrolu reduciranja vibracija.

**ML10 „Zrakoplov”, „vozila lakša od zraka”, „bespilotni zrakoplovi”, zrakoplovni motori i „zrakoplovna” oprema, pripadajuća oprema i komponente, posebno konstruirane ili izmijenjene za vojnu upotrebu, kako slijedi:**

Napomena    *Za opremu za navođenje i navigaciju, vidjeti ML11.*

a) „zrakoplovi” s posadom i „vozila lakša od zraka” te za njih posebno izrađene komponente;

b) ne upotrebljava se od 2011.;

c) „zrakoplovi” bez posade i „vozila lakša od zraka” te pripadajuća oprema kao i posebno izrađene komponente za njih, kako slijedi:

1. „bespilotni zrakoplovi”, letjelice na daljinsko upravljanje (RPV), autonomne letjelice koje se mogu programirati i bespilotne „letjelice lakše od zraka”;
2. lanseri, oprema za spašavanje i zemaljska oprema;
3. oprema namijenjena za zapovijedanje ili nadziranje;

d) pogonski aviomotori te za njih posebno izrađene komponente;

e) zrakoplovna oprema za nadopunu gorivom u letu te za nju posebno izrađene komponente, posebno izrađena ili izmijenjena za:

1. „zrakoplov” naveden u ML10.a. ili
2. „zrakoplov” bez posade naveden u ML10.c.;

f) „zemaljska oprema” posebno konstruirana za „zrakoplove” navedene u ML10.a. ili aviomotore navedene u ML10.d.;

Tehnička napomena

*„Zemaljska oprema” uključuje opremu za opskrbu gorivom pod tlakom i opremu posebno konstruiranu za olakšavanje izvođenja operacija u ograničenim prostorima.*

g) oprema za preživljavanje posade zrakoplova, sigurnosna oprema posade i drugi uređaji za bijeg u nuždi koji nisu navedeni u ML10.a., konstruirani za „zrakoplov” naveden u ML10.a.;

Napomena    *ML10.g. ne nadzire kacige posade zrakoplova koje ne uključuju ili nemaju nastavke ili dodatke za opremu navedenu u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.*

Napomena    *Za kacige vidjeti i ML13.c.*

h) padobrani, paraglajderi i pripadajuća oprema, kao i posebno izrađene komponente za njih, kako slijedi:

1. padobrani koji nisu navedeni bilo gdje drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;
2. paraglajderi;
3. oprema posebno osmišljena za padobrance na velikim visinama (npr. odijela, posebne kacige, sustavi za disanje, oprema za navigaciju);

i) oprema za kontrolirano otvaranje ili sustavi automatskog pilotiranja osmišljeni za teret koji se izbacuje padobranom.

Napomena 1. *ML10.a. ne odnosi se na „zrakoplov” i „vozila lakša od zraka” ili varijante tih „zrakoplova” koji su posebno konstruirani za vojnu upotrebu i:*

- a) *nisu bojni „zrakoplovi”;*
- b) *nisu konfigurirani za vojnu upotrebu niti imaju ugrađenu opremu ili dodatke koji su posebno konstruirani ili izmijenjeni za vojnu upotrebu i*
- c) *za koje su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo iz najmanje jedne države članice EU-a ili države sudionice u Sporazumu iz Wassenaara odobrila civilnu upotrebu.*

Napomena 2. *ML10.d. ne odnosi se na:*

- a) *zrakoplovne motore konstruirane ili izmijenjene za vojnu upotrebu, za koje su tijela nadležna za civilno zrakoplovstvo iz najmanje jedne države članice EU-a ili države sudionice u Sporazumu iz Wassenaara odobrila upotrebu u „civilnom zrakoplovstvu”, ili na komponente posebno izrađene za njih;*
- b) *klipne motore ili za njih posebno konstruirane komponente, osim onih posebno konstruiranih za bespilotne zrakoplove.*

Napomena 3. *Za potrebe ML10.a. i ML10.d., posebno konstruirane komponente i pripadajuća oprema za nevojne „zrakoplove” ili zrakoplovni motori izmijenjeni za vojnu upotrebu odnose se samo na one vojne komponente i pripadajuću vojnu opremu koju je potrebno izmijeniti za vojnu upotrebu.*

Napomena 4. *Za potrebe ML10.a., vojna upotreba uključuje: borbu, vojno izviđanje, napad, vojnu obuku, logističku potporu, prijevoz i spuštanje vojnika ili vojne opreme iz zraka.*

Napomena 5. *ML10.a. ne odnosi se na „zrakoplove” koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:*

- a) *po prvi su puta proizvedeni prije 1946.;*
- b) *ne uključuju robu navedenu u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, osim ako roba mora zadovoljavati sigurnosne standarde ili standarde sposobnosti za zračni promet tijelâ nadležnih za civilno zrakoplovstvo iz najmanje jedne države članice EU-a ili države sudionice u Sporazumu iz Wassenaara i*
- c) *ne uključuju oružje navedeno u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, osim ako je neupotrebljivo i ne može se popraviti.*

**ML11 Elektronička oprema, „svemirska letjelica” i komponente koji nisu navedeni drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, kako slijedi:**

a) elektronička oprema posebno konstruirana za vojnu upotrebu te za nju posebno konstruirane komponente;

Napomena *ML11.a. uključuje:*

a) elektroničku opremu za protumjere i elektroničku opremu za protu-protumjere (npr. oprema namijenjena za ubacivanje vanjskih ili pogrešnih signala na radar ili prijamnike za radio komunikaciju ili drukčije ometanje prijema, rada ili učinkovitosti protivničkih elektroničkih prijamnika, uključujući njihovu opremu za protumjere), uključujući opremu za ometanje i protu-ometanje;

b) cijevi s podesivom frekvencijom;

c) elektroničke sustave ili opremu konstruiranu za nadzor i praćenje elektromagnetskog spektra za vojne obavještajne ili sigurnosne svrhe ili za mjere protiv takvog nadzora i praćenja;

d) podvodne protumjere, uključujući akustično i magnetsko ometanje i zavaravanje, opremu namijenjenu za ubacivanje vanjskog ili lažnog signala na sonarne prijamnike;

e) opremu za obradu sigurnosnih podataka, opremu za sigurnost podataka i opremu za prijenos te sigurnost linija veze, uz korištenje postupcima šifriranja;

f) opremu za identifikaciju, provjeravanje i unos šifri te opremu za upravljanje, izradu i distribuciju šifri;

g) opremu za navođenje i navigaciju;

h) digitalnu radijsku opremu za prijenos informacija;

i) digitalne demodulatore, posebno konstruirane za praćenje signala;

j) „automatizirane sustave za zapovijedanje i upravljanje”.

Napomena *Za „softver” povezan s vojnim, „softverski definiranim radiouređajem” (SDR) vidjeti ML21.*

b) oprema za ometanje globalnih navigacijskih satelitskih sustava (GNSS) i za nju posebno izrađene komponente;

c) „svemirska letjelica” posebno konstruirana ili izmijenjena za vojnu upotrebu te komponente za „svemirsku letjelicu” posebno konstruirane za vojnu upotrebu.

**ML12 Sustavi oružja s velikom kinetičkom energijom te pripadajuća oprema, kako slijedi, kao i komponente posebno konstruirane za njih:**

a) sustavi oružja koji upotrebljavaju kinetičku energiju posebno namijenjeni uništenju cilja ili izvršenju prekida zadatke prema cilju;

b) posebno osmišljena sredstva za testiranje i evaluaciju te pokusni modeli, uključujući dijagnostičke instrumente i ciljeve, za dinamičko testiranje kinetičkih projektila i sustava.

Napomena Za sustave oružja koji upotrebljavaju potkalibarsko streljivo ili samo kemijski pogon, kao i za pripadajuće streljivo vidjeti od ML1 do ML4.

Napomena 1. Ako je posebno konstruirano za sustave oružja koji upotrebljavaju kinetičku energiju, ML12 uključuje sljedeće:

- a) sustave lansirnih pogona sposobnih za ubrzanje mase veće od 0,1 g do brzina većih od 1,6 km/s, u obliku pojedinačne ili brze paljbe;
- b) stvaranje primarne snage, električnu zaštitu, skladištenje energije (npr. kondenzatori velikog kapaciteta za pohranu energije), upravljanje toplotom, hlađenje, opremu za uključivanje ili rukovanje gorivom i električne veze između dovoda struje, topovske i ostale funkcije električnog pokretanja kupole;

Napomena Za kondenzatore velikog kapaciteta za pohranu energije vidjeti i 3A001.e.2. o Popisu robe EU-a s dvojnog namjenom.

- c) određivanje položaja, praćenje, sustave za upravljanje paljbom ili sustave za provjeru štete;
- d) tražilice navođenja, navođenje ili divertne pogonske sustave za projekte (lateralno ubrzanje).

Napomena 2. ML12 odnosi se na sustave oružja koji upotrebljavaju bilo koju od sljedećih pogonskih metoda:

- a) elektromagnetsku;
- b) elektrotermalnu;
- c) plazmu;
- d) lagani plin ili
- e) kemijsku (kada se koristi u kombinaciji s bilo kojom od navedenih).

### **ML13 Oklopna ili zaštitna oprema i konstrukcije te komponente, kako slijedi:**

- a) metalne ili nemetalne oklopne ploče koje imaju bilo što od sljedećeg:
  - 1. proizvedene su u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili
  - 2. pogodne su za vojnu upotrebu;

Napomena Za ploče za zaštitne prsluke vidjeti ML13.d.2.

- b) konstrukcije od metalnih ili nemetalnih materijala ili njihovih kombinacija, posebno konstruirane za pružanje balističke zaštite vojnim sustavima, i komponente posebno konstruirane za njih;
- c) kacige proizvedene u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama, ili odgovarajućim nacionalnim standardima, i za njih posebno konstruirani kalota kacige, unutarnja oprema ili ublaživači udara;

Napomena Za druge komponente vojnih kaciga ili opremu za njih vidjeti relevantnu stavku ML.

d) zaštitni prsluci ili zaštitna odjeća i njihove komponente, kako slijedi:

1. meki zaštitni prsluci ili zaštitna odjeća proizvedena u skladu s vojnim standardima ili specifikacijama ili njihovim ekvivalentima te komponente posebno izrađene za njih;

Napomena Za potrebe ML13.d.1. vojni standardi ili specifikacije uključuju barem specifikacije za zaštitu od krhotina.

2. tvrde ploče za zaštitne prsluke koje omogućuju balističku zaštitu treće razine ili veću (sukladno normi NIJ 0101.06 iz srpnja 2008.) ili nacionalni ekvivalenti.

Napomena 1. ML13.b. uključuje materijale koji su posebno namijenjeni za izradu eksplozivno-reaktivnog oklopa ili za izgradnju vojnih skloništa.

Napomena 2. ML13.c. ne odnosi se na konvencionalne čelične kacige bez obzira na to jesu li izmijenjene ili namijenjene prihvatu ili opremanju bilo kojom vrstom dodatnih naprava.

Napomena 3. ML13.c. i d. ne odnose se na kacige, zaštitne prsluke ili zaštitnu odjeću ako ih korisnik upotrebljava za osobnu zaštitu.

Napomena 4. Od kaciga posebno izrađenih za osobe koje se bave deaktiviranjem eksplozivnih naprava, ML13 odnosi se samo na one koje su posebno izrađene za vojnu upotrebu.

Napomena 1. Vidjeti i 1A005 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

Napomena 2. Za „vlaknaste ili filamentne materijale” koji se koriste u proizvodnji zaštitnih prsluka i kaciga, vidjeti stavku 1C010 na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

**ML14 „Specijalizirana oprema za vojnu obuku” ili za simuliranje vojnih scenarija, simulatori posebno namijenjeni obuci uz korištenje bilo kojom vrstom vatrenog oružja ili naoružanja navedenog u ML1 ili ML2 te za to posebno konstruirane komponente i pribor.**

#### Tehnička napomena

Izraz „specijalizirana oprema za vojnu obuku” uključuje vojne vrste trenažera napada, trenažera leta, trenažera radarskih ciljeva, generatore radarskih ciljeva, naprave za obuku na oružju, trenažere protupodmorničkog ratovanja, simulatore leta (uključujući centrifuge za obuku pilota/astronauta), trenažere radara, trenažere instrumenata leta, navigacijske trenažere, trenažere lansiranja projektila, opremu za ciljeve, automatske „zrakoplove”, trenažere naoružanja, trenažere bespilotnih „zrakoplova”, pokretne trenažere i opremu za obuku za kopnene vojne operacije.

Napomena 1. ML14 uključuje generatore slike i interaktivne sustave okoliša za simulatore ako su posebno konstruirani ili izmijenjeni za vojnu upotrebu.

Napomena 2. ML14 ne odnosi se na opremu posebno konstruiranu za obuku tijekom korištenja lovačkim ili sportskim oružjem.

**ML15 Oprema za prikaz slike ili za protumjere, kako slijedi, posebno konstruirana za vojnu upotrebu i za nju posebno konstruirane komponente te pribor:**

- a) oprema za snimanje i obradu slike;
- b) kamere, oprema za fotografiranje i obradu filma;
- c) oprema s pojačalom slike;
- d) oprema za prikaz infracrvene ili termičke slike;
- e) radarsko-senzorska oprema za prikaz slike;
- f) oprema za protumjere ili protu-protumjere, namijenjena opremi navedenoj u ML15.a. – ML15.e.

*Napomena ML15.f. uključuje opremu namijenjenu ometanju rada ili učinkovitosti vojnih sustava za prikaz slike ili minimiranju takvih učinaka.*

*Napomena 1. U ML15, pod izrazom „posebno konstruirane komponente”, uz uvjet da su posebno konstruirane za vojnu upotrebu, podrazumijeva se sljedeće:*

- a) cijevi za pretvorbu infracrvene slike;
- b) cijevi za pojačavanje slike (osim prve generacije);
- c) mikrokanalne ploče;
- d) cijevi televizijske kamere niske razine svjetla;
- e) detektorske postave (uključujući elektronsku međupovezanost ili sustave očitavanja);
- f) piroelektrične cijevi televizijskih kamera;
- g) rashladni sustavi za sustave za prikaz slike;
- h) električno pokretani okidači fotokromnog ili elektro-optičkog tipa koji imaju dužinu ekspozicije manju od 100  $\mu$ s, osim u slučajevima okidača koji su nužni dio kamera visoke brzine;
- i) obrtači slike s optičkim vlaknima;
- j) spojevi poluvodiča fotokatoda.

Napomena 2. ML15 ne odnosi se na „cijevne pojačivače svjetlosti prve generacije” ili opremu koja je posebno namijenjena ugrađivanju u „cijevne pojačivače svjetlosti prve generacije”.

Napomena Za klasifikaciju ciljnika za oružje čiji je sastavni dio „cijevni pojačivač svjetlosti prve generacije” vidjeti ML1, ML2 i ML5.a.

Napomena Vidjeti i stavke 6A002.a.2. i 6A002.b. na Popisu robe EU-a s dvojnomo namjenom.

**ML16 Otkivci, odljevci i ostali nedovršeni proizvodi posebno konstruirani za stavke navedene u ML1 – ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 ili ML19.**

*Napomena ML16 odnosi se na nedovršene proizvode ako ih je moguće identificirati po sastavu materijala, geometriji ili funkciji.*

**ML17 Raznovrsna oprema, materijali i „knjižnice”, kako slijedi, te za njih posebno konstruirane komponente:**

a) pribor za ronjenje i podvodno plivanje, posebno izrađen ili izmijenjen za vojnu upotrebu, kako slijedi:

1. cjeloviti aparati za autonomno ronjenje s kisikom, zatvorenog ili poluzatvorenog kruga;
2. pribor za podvodno plivanje posebno izrađen za upotrebu s priborom za ronjenje navedenim u ML17.a.1.;

*Napomena Vidjeti i 8A002.q na Popisu robe EU-a s dvojnog namjenom.*

b) građevinska oprema posebno namijenjena vojnoj upotrebi;

c) nastavci, premazi i obrade za smanjenje savijanja, posebno namijenjeni vojnoj upotrebi;

d) terenska inženjerska oprema posebno namijenjena upotrebi u borbenom području;

e) „roboti”, kontrolori „robota”, i „krajnje jedinice”, „robota” koji su:

1. posebno namijenjeni vojnoj upotrebi;
2. opremljeni sredstvima za zaštitu hidrauličnih linija od puknuća uzrokovanih balističkim fragmentima (npr. imaju samoljepljive linije) te konstruirani da upotrebljavaju hidrauličke tekućine točke žarišta veće od 839 K (566 °C) ili
3. posebno konstruirani ili vrednovani za rad u okruženju elektromagnetskog impulsa (EMP);

*Tehnička napomena*

*Elektromagnetski impuls ne odnosi se na uzajamni nenamjerni utjecaj uzrokovan elektromagnetskom radijacijom obližnje opreme (npr. strojeva, naprava ili elektroničkih uređaja) ili udarom groma.*

f) „knjižnice” posebno projektirane ili izmijenjene za vojnu upotrebu sa sustavima, opremom ili komponentama, kako su navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

g) nuklearna oprema ili pogonska oprema, uključujući „nuklearne reaktore” posebno konstruirane za vojnu upotrebu te posebno izrađene ili „izmijenjene” komponente za vojnu upotrebu;

h) oprema i materijal, presvučeni ili tretirani za smanjivanje mogućnosti otkrivanja položaja, posebno izrađeni za vojnu upotrebu, osim onih navedenih drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

i) simulatori posebno izrađeni za vojne „nuklearne reaktore”;

- j) pokretne radionice posebno konstruirane ili „izmijenjene” za servisiranje vojne opreme;
- k) terenski generatori posebno konstruirani ili „izmijenjeni” za vojnu upotrebu;
- l) spremnici, posebno izrađeni ili „izmijenjeni” za vojnu upotrebu;
- m) trajekti, osim onih navedenih drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, mostovi i pontoni, posebno konstruirani za vojnu upotrebu;
- n) testni modeli posebno namijenjeni „razvoju” stavki navedenih u ML4, ML6, ML9 ili ML10;
- o) oprema za zaštitu od lasera (npr. za zaštitu očiju i senzora) posebno namijenjena vojnoj upotrebi;
- p) „gorivne ćelije”, osim onih navedenih drugdje u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, posebno izrađene ili „izmijenjene” za vojnu upotrebu.

#### Tehničke napomene

1. *Ne upotrebljava se od 2014.*
2. *Za potrebe ML17 „izmijenjen” znači bilo koja strukturna, električna, mehanička ili druga promjena koja nevojnom sredstvu daje vojne karakteristike, ekvivalentne drugom sredstvu koje je posebno izrađeno za vojnu upotrebu.*

#### **ML18 „Proizvodna” oprema i komponente, kako slijedi:**

- a) posebno izrađena ili izmijenjena „proizvodna” oprema za „izradu” proizvoda navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, kao i komponente posebno namijenjene za to;
- b) sredstva posebno namijenjena testiranju okoliša te oprema posebno namijenjena za to, za certificiranje, označivanje ili ispitivanje proizvoda navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.

#### Tehnička napomena

*Za potrebe ML18, pojam „izrada” uključuje kreiranje, pregledavanje, proizvodnju, ispitivanje i provjeru.*

#### Napomena ML18.a. i ML18.b. uključuju sljedeću opremu:

- a) *opremu za kontinuiranu nitraciju;*
- b) *pribor za centrifugalno testiranje ili opremu koja ima bilo koju od sljedećih značajki:*
  1. *pokreće je motor ili motori ukupne vrednovane konjske snage veće od 298 kW (400 KS);*
  2. *ima nosivost korisnog tereta od najmanje 113 kg ili*
  3. *mogućnost centrifugalnog ubrzanja od najmanje 8 g pri nosivosti od najmanje 91 kg;*
- c) *ima preše za dehidraciju;*
- d) *ima ekstrudere posebno izrađene ili izmijenjene za izvlačenje vojnog eksploziva;*
- e) *ima rezače za dimenzioniranje izvučenih eksplozivnih punjenja;*

- f) ima bubnjeve za miješanje materijala promjera od najmanje 1,85 m te kapaciteta proizvodnje preko 227 kg;
- g) ima kontinuirane mikse za kruta barutna punjenja;
- h) ima fluidne mlinove za mljevenje i usitnjavanje sastojaka vojnih eksploziva;
- i) ima opremu za postizanje sferičnosti i ujednačene veličine čestica u metalnom prahu navedenom u ML8.c.8.;
- j) ima pretvarače konvekcijske struje za preradu materijala navedenih u ML8.c.3.

**ML19 Sustavi naoružanja usmjerene energije (DEW), s time povezana oprema ili oprema za protumjere i pokusni modeli, kako slijedi, te komponente posebno konstruirane za njih:**

- a) „laserski” sustavi posebno namijenjeni uništenju ili izvršenju prekida zadaće prema cilju;
- b) sustavi zraka čestica koji mogu uništiti ili izvršiti prekid zadaće prema cilju;
- c) radiofrekvencijski sustavi (RF) visoke snage koji mogu uništiti ili izvršiti prekid zadaće prema cilju;
- d) oprema posebno konstruirana za nalaženje i identifikaciju ili obranu od sustava navedenih u ML19.a. – ML19.c.;
- e) fizički pokusni modeli za sustave, opremu i komponente navedeni u ML19.;
- f) „laserski” sustavi posebno konstruirani za uzrokovanje trajne sljepoće ako vid nije zaštićen, tj. ako osoba ne nosi zaštitne naočale ili ako nosi sredstva za korekciju vida.

Napomena 1. Sustavi naoružanja usmjerene energije navedeni u ML19 uključuju sustave čije mogućnosti proizlaze iz kontrolirane primjene sljedećeg:

- a) „lasera” dovoljne snage da izvrše uništenje na način sličan konvencionalnom streljivu;
- b) akceleratora čestica koji izbacuju nabijenu ili neutralnu zraku čestica destruktivne moći;
- c) prijenosnika radiofrekvencijskih zraka visokoimpulsne snage ili visoko prosječne snage koji proizvode dovoljno snažna polja da onemoguće elektroniku na udaljenoj meti.

Napomena 2. ML19 uključuje sljedeće ako je posebno namijenjeno za sustave naoružanja usmjerene energije:

- a) stvaranje primarne snage, skladištenje energije, uključivanje, opremu za kondicioniranje snage ili rukovanje gorivom;
- b) sustave za zahvat ili praćenje cilja;
- c) sustave koji mogu procijeniti oštećenje cilja, uništenje ili napuštanje zadaće;
- d) opremu za rukovanje snopom, propagaciju ili usmjeravanje snopa;
- e) opremu s mogućnošću brzog zaokreta zrake, za brze višestruke operacije prema cilju;
- f) prilagodnu optiku i fazne spreznike;
- g) ubrizgavače energije za negativne hidrogen ionske zrake;
- h) komponente ubrzanja „prikladne za upotrebu u svemiru”;

- i) opremu za kanaliziranje negativne ionske zrake;
- j) opremu za kontroliranje i zaokretanje visokoenergetske ionske zrake;
- k) tanke listiće kovine za neutraliziranje zraka negativnih izotopa vodika, „kvalificirane za svemir”.

**ML20 Kriogenska i „supravodljiva” oprema, kako slijedi, te komponente i za nju posebno konstruiran pribor:**

- a) oprema posebno izrađena ili sastavljena za instaliranje u vozilima za vojnu kopnenu, morsku, zračnu ili svemirsku primjenu, s mogućnošću rada u pokretu i proizvodnje ili održavanja temperature ispod 103 K (– 170 °C);

Napomena ML20.a. uključuje mobilne sustave koji sadržavaju ili upotrebljavaju pribor ili komponente izrađene od nemetalnih ili neelektričnih vodljivih materijala, kao što su plastika ili materijali impregnirani epoksi smolom.

- b) „supravodljiva” električna oprema (rotirajući strojevi i transformatori), posebno izrađena ili sastavljena za instaliranje u vozilu za vojne kopnene, morske, zračne ili svemirske potrebe, s mogućnošću rada u pokretu.

Napomena ML20.b. ne odnosi se na hibridne homopolarne generatore direktne struje koji imaju normalnu metalnu armaturu jednog pola koja rotira u magnetskom polju proizvedenom od supravodljivih spirala, uz uvjet da su te spirale jedina supravodljiva komponenta u generatoru.

**ML21 „Softver”, kako slijedi:**

- a) „softver” posebno izrađen ili izmijenjen za bilo koje od sljedećeg:
  - 1. „razvoj”, „proizvodnju”, rad ili održavanje opreme navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;
  - 2. „razvoj” ili „proizvodnju” materijala navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a ili
  - 3. „razvoj”, „proizvodnju”, rad ili održavanje „softvera” navedenog u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;
- b) posebni „softver”, osim onog navedenog u ML21.a., kako slijedi:
  - 1. „softver” posebno izrađen za vojnu upotrebu i posebno izrađen za modeliranje, simulaciju ili procjenu vojnih sustava naoružanja;
  - 2. „softver” posebno izrađen za vojnu upotrebu i posebno izrađen za modeliranje ili simuliranje scenarija vojnih operacija;
  - 3. „softver” za određivanje učinkovitosti oružja za konvencionalno, nuklearno, kemijsko ili biološko ratovanje;
  - 4. „softver” posebno izrađen za vojnu upotrebu i posebno izrađen za zapovjedne, komunikacijske, nadzorne i obavještajne (C3I) ili za zapovjedne, komunikacijske, nadzorne, računalne i obavještajne (C4I) aplikacije;

c) „softver” koji nije naveden u ML21.a. ili ML21.b., posebno izrađen ili izmijenjen za osposobljavanje opreme koja nije navedena u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a za izvršenje vojnih funkcija opreme navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a.

#### **ML22 „Tehnologija”, kako slijedi:**

a) „tehnologija”, osim one navedene u ML22.b., koja je „potrebna” za „razvoj”, „proizvodnju”, upotrebu, ugradnju, održavanje (provjeru) popravak, remont ili obnovu proizvoda navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a;

b) „tehnologija”, kako slijedi:

1. „tehnologija”, „potrebna” za projektiranje, održavanje i popravak kompletnih proizvodnih postrojenja za stavke navedene u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a, uklapanje komponenti u proizvodna postrojenja i upravljanje njima, čak i ako njihove komponente nisu navedene;

2. „tehnologija”, „potrebna” za „razvoj” i „proizvodnju” lakog oružja, čak i kad se koristi za proizvodnju reprodukcija antikvitetnog lakog oružja;

3. ne upotrebljava se od 2013.;

Napomena: Vidjeti ML22.a. za „tehnologiju” koja je navedena u ML22.b.3.

4. ne upotrebljava se od 2013.;

Napomena: Vidjeti ML22.a. za „tehnologiju” koja je navedena u ML22.b.4.

5. „tehnologija”, „potrebna” isključivo za ugradnju „biokatalizatora” navedenih u ML7.i.1. u vojne noseće supstancije ili vojne materijale.

Napomena 1. „Tehnologija”, „potrebna” za „razvoj”, „proizvodnju”, upotrebu, ugradnju, održavanje (provjeru) popravak, remont ili obnovu proizvoda navedenih u Zajedničkom popisu robe vojne namjene EU-a ostaje pod nadzorom čak i ako se primjenjuje na stavke koje nisu navedene u Zajedničkom popisu robe EU-a vojne namjene.

Napomena 2. ML22 ne primjenjuje se na:

a) „tehnologiju” koja je minimalno potrebna za ugradnju, uporabu, održavanje (provjeru) ili popravak onih stavki koje nisu kontrolirane ili čiji je izvoz odobren;

b) „tehnologiju” koja je u „javnoj domeni”, „temeljnim znanstvenim istraživanjima” ili minimalnim informacijama nužnim za primjenu патената;

c) „tehnologiju” za magnetsku indukciju radi kontinuiranog pogona civilnih transportnih uređaja.

#### **DEFINICIJE POJMOVA NAVEDENIH U OVOM POPISU**

Slijede definicije pojmova navedenih u ovom Popisu, po abecednom redu.

*Napomena 1. Definicije se primjenjuju u cijelom Popisu. Reference su savjetodavne i nemaju učinka na opću primjenu definiranih pojmova u cjelokupnom popisu.*

*Napomena 2. Riječi i pojmovi koje sadržava ovaj popis definicija dobivaju definirano značenje samo ondje gdje se nalaze u „dvostrukim” navodnicima. Definicije izraza u „jednstrukim navodnicima” navedene su u tehničkoj napomeni uz taj izraz. Na svim ostalim mjestima, riječi i pojmovi imaju svoje uobičajeno (rječničko) značenje.*

ML7

„Prilagođeno upotrebi u ratu”

Bilo koja izmjena ili selekcija (kao što je promjena čistoće, trajnosti, virulencije, diseminacijskih karakteristika ili otpornosti na UV zračenje) učinjena s ciljem stvaranja žrtava među ljudima ili životinjama, degradiranja opreme ili oštećenja usjeva ili okoliša.

ML8

„Aditivi”

Tvari koje se upotrebljavaju u eksplozivima za poboljšanje njihovih svojstava.

ML8, ML10 i ML14

„Zrakoplov”

Zračno vozilo s fiksnim krilima, krilima promjenjive geometrije, rotirajućim krilima (helikopter), zakretnim rotorom ili zakretnim krilom.

ML10

„Zračni brod”

Motorno zračno vozilo koje se održava u letu s pomoću plina (uglavnom helija, prethodno vodika) i koje je lakše od zraka.

ML11

„Automatizirani sustavi za zapovijedanje i upravljanje”

Elektronički sustavi s pomoću kojih se unose, obrađuju i prenose informacije, bitne za učinkovito djelovanje skupine, veće formacije, taktične formacije, postrojbe, broda, podređene postrojbe ili raspoloživih oružnih sustava. To se postiže upotrebom računalne i druge specijalizirane opreme namijenjene potpori funkcijama vojnog zapovijedanja ili upravljanja organizacijom. Glavne su funkcije automatiziranih sustava za zapovijedanje i upravljanje: učinkovito automatizirano prikupljanje, čuvanje i obrada podataka; prikaz situacije i okolnosti koje utječu na pripremu i izvođenje borbenih operacija; operativni i taktički izračuni za raspoređivanje resursa između borbenih skupina ili elemenata borbenog poretka ili bojnog rasporeda u skladu s misijom ili stanjem operacije; priprema podataka za ocjenu situacije i donošenje odluka u bilo kojem trenutku tijekom operacije ili borbe; računalne simulacije operacija.

ML22

„Temeljna znanstvena istraživanja”

Eksperimentalna ili teoretska istraživanja koja se načelno koriste za usvajanje novih znanja o temeljnim načelima pojava ili uočenih činjenica, koja nisu izravno usmjerena ka nekom specifičnom cilju ili praktičnoj primjeni.

ML7 i ML22

„Biokatalizatori”

„Enzimi” za specifične kemijske ili biokemijske reakcije ili druge biološke spojeve koji se spajaju s agensima za kemijsko ratovanje i ubrzavaju njihovo raspadanje.

#### Tehnička napomena

„Enzimi” označavaju „biokatalizatore” za specifične kemijske ili biokemijske reakcije.

ML7 i ML22

„Biopolimeri”

Biološke makromolekule kako slijedi:

- a. enzimi za specifične kemijske ili biokemijske reakcije;
- b. „antiidiotipska”, „monoklonalna” ili „poliklonalna”, antitijela’;
- c. posebno kreirani ili posebno obrađeni „receptori”.

#### Tehničke napomene

1. „Antiidiotipska antitijela’ znači antitijela koja se vežu za specifična antigenska vezna mjesta drugih antitijela;
2. „monoklonalna antitijela’ znači proteini koji se vežu na jedno antigensko mjesto, a proizvodi ih jedna kultura (skupina) stanica;
3. „poliklonalna antitijela’ znači mješavina proteina koji se vežu na specifične antigene, a koje proizvodi više kultura (skupina) stanica;
4. „receptori’ znači biološke makromolekularne strukture koje su sposobne vezati ligande, a njihovo vezivanje utječe na fiziološke funkcije.

ML4 i ML10

„Civilni zrakoplovi”

„Zrakoplovi” navedeni po oznaci na objavljenim popisima potvrda o sposobnosti za zračni promet tijela nadležnih za civilno zrakoplovstvo iz najmanje jedne države članice EU-a ili države sudionice u Sporazumu iz Wassenara za let na komercijalnim civilnim domaćim ili međunarodnim rutama ili za legitimnu civilnu, privatnu ili poslovnu upotrebu.

ML1

„Onesposobljeno vatreno oružje”.

Vatreno oružje koje je onesposobljeno kako ne bi moglo ispaljivati projekte postupcima koje je odredilo nacionalno nadležno tijelo iz države članice EU-a ili države sudionice u Sporazumu iz Wassenara. Tim se postupcima trajno izmjenjuju osnovni elementi vatrenog oružja. U skladu s nacionalnim zakonima i propisima, onesposobljavanje vatrenog oružja može se dokazati potvrdom koju podnosi nadležno tijelo te ono može biti naznačeno na vatrenom oružju u obliku pečata na osnovnom dijelu.

ML21 i ML22

„Razvijanje”

Odnosi se na sve faze koje prethode serijskoj proizvodnji, kao što su: projektiranje, projektno istraživanje, analize projekta, projektni koncepti, sastavljanje i ispitivanje prototipova, sheme pilot-proizvodnje, podaci o projektu, postupak pretvaranja projektnih podataka u proizvod, projekt konfiguracije, projekt integracije, nacrti.

ML17

„Krajnje jedinice”

Hvataljke, „aktivne alatne jedinice” i svaki drugi alat koji je pričvršćen na osnovnu ploču na kraju manipulacijske ruke „robot”.

Tehnička napomena

*„Aktivne alatne jedinice” su uređaji za primjenu dodatne snage, obradne ili senzorske energije na obratku.*

ML8

„Energetski materijali”

Tvari ili smjese koje kemijskom reakcijom oslobađaju energiju potrebnu za predviđenu namjenu. „Eksplozivi”, „pirotehnička sredstva” i „pogonske smjese” podrazredi su energetskih materijala.

ML8 i ML18

„Eksplozivi”

Krutine, tekućine ili plinovite tvari ili smjese od kojih se zahtijeva detoniranje, prilikom njihove uporabe kao primarnih, startnih ili glavnih punjenja u bojnim glavama, raznim punjenjima i drugim primjenama.

ML7

„Ekspresijski vektori”

Nositelji (npr. plazmidi ili virusi) koji se koriste za ubacivanje genetskog materijala u stanicu domaćina.

ML13

„Vlaknasti ili filamentni materijali”

Uključuju:

- a) kontinuirane filamente;
- b) neprekinute pređe i prediva;
- c) vrpce, tekstil, trake, prostirke;
- d) rezana vlakna, vlaknasta vlakna i koherentne vlaknaste prekrivače;
- e) vlasi, monokristalne ili polikristalne, bilo koje duljine;
- f) aromatsku poliamidnu kašu.

ML15

„Cijevni pojačivači svjetlosti prve generacije”

Elektrostatički fokusirane cijevi, koje upotrebljavaju ulazna i izlazna optička vlakna ili staklene čaone ploče, multi-alkalne foto katode (S-20 ili S-25), ali ne upotrebljavaju mikrokanalne pojačivače.

ML17

„Gorivna ćelija”

Elektrokemijski uređaj koji upotrebom goriva iz vanjskog izvora izravno pretvara kemijsku energiju u istosmjernu električnu struju.

ML22

„U javnoj domeni”

To znači „tehnologija” ili „softver” koji su dostupni za javnu upotrebu bez ograničenja za njihovu daljnju distribuciju.

Napomena Ograničenja u vezi s autorskim pravima ne isključuju „tehnologiju” ili „softver” od njihove upotrebe „u javnoj domeni”.

ML9 i ML19

„Laser”

Predmet koji proizvodi prostorno i vremenski koherentno svjetlo s pomoću pojačanja stimuliranom emisijom zračenja.

ML17

„Knjižnica” (parametarska tehnička baza podataka)

Zbirka tehničkih informacija, upućivanje na koje može poboljšati radni učinak odgovarajućih sustava, opreme ili komponenti.

ML10

„Vozila lakša od zraka”

Baloni i zračni brodovi koji uzgon ostvaruju upotrebom toplog zraka ili plinova lakših od zraka, kao što su helij ili vodik.

ML21

„Mikroprogram”

Slijed elementarnih uputa koje se drže u posebnoj memoriji, čije izvršavanje započinje uvođenjem njegove referentne upute u registar uputa.

ML17

„Nuklearni reaktor”

Uključuju dijelove i komponente koje se nalaze izravno u reaktorskoj posudi ili se na nju izravno priključuju, opremu koja kontrolira razinu snage u jezgri i komponente koje normalno sadržavaju ili nadziru primarno rashladno sredstvo reaktorske jezgre ili s njim dolaze u izravan kontakt.

ML8

„Prekursori”

Specijalne kemikalije koje se upotrebljavaju u proizvodnji eksploziva.

ML18, ML21 i ML22

„Proizvodnja”

Znači sve faze proizvodnje, kao što su: inženjering proizvoda, izrada, integracija, sklapanje (montaža), inspekcija, ispitivanje i kontrola kvalitete.

ML21

„Program”

Slijed uputa za izvršenje procesa koji ima takav oblik, ili ga se može pretvoriti u takav oblik, da ga računalo može izvršiti.

ML8

„Pogonska goriva”

Tvari ili smjese koje kemijskom reakcijom proizvode velike količine vrelih plinova kontroliranom brzinom radi obavljanja mehaničkog rada.

ML4 i ML8

„Pirotehnika”

Smjese krutih ili tekućih goriva i oksidatora koji, kad se zapale, prolaze kroz energičnu kemijsku reakciju kontroliranom brzinom radi dobivanja određene vremenske zadržke (u djelovanju), određene količine topline, buke, dima, vidljive svjetlosti ili infracrvenog zračenja. Piroforne tvari su podgrupa pirotehničkih tvari koje ne sadržavaju oksidatore, ali se spontano zapale u dodiru sa zrakom.

ML22

„Potrebna”

Primijenjeno na „tehnologiju”, odnosi se samo na onaj dio „tehnologije” koji je posebno odgovoran za ostvarivanje ili premašivanje kontrolirane razine performansi, karakteristika ili funkcija. Takva „potrebna”, „tehnologija” može se dijeliti između više proizvoda.

ML7

„Agensi za suzbijanje nemira”

Tvari koje, u očekivanim uvjetima upotrebe u svrhu suzbijanja nereda, kod ljudi velikom brzinom proizvode iritaciju osjetila ili onesposobljavajuće fizičke učinke koji nestaju ubrzo nakon prestanka izloženosti. (Suzavci su podskup tih agensa.)

ML17

„Robot”

Manipulacijski mehanizam koji može djelovati na kontinuiranoj putanji ili od točke do točke, može upotrebljavati senzore i ima sve sljedeće značajke:

- a) multifunkcionalan je;
- b) sposoban je pozicionirati ili orijentirati materijal, dijelove, alate ili posebne uređaje s pomoću promjenjivih pokreta u trodimenzionalnom prostoru;
- c) sadržava, u zatvorenoj ili otvorenoj petlji, najmanje tri servo-uređaja, koji mogu uključivati i koračne motore i
- d) ima mogućnost „korisničkog programiranja” metodom učenja/ponavljanja ili s pomoću elektroničkog računala, koje može biti programabilni logički kontrolor, npr. bez mehaničke intervencije.

Napomena Navedene definicije ne uključuju sljedeće uređaje:

1. mehanizme za manipulaciju kojima se može upravljati samo ručno ili daljinski;
2. mehanizme za manipulaciju s fiksnim slijedom koji su automatizirani pokretni uređaji koji rade prema mehanički fiksnim, programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen sa zaustavnicima, kao što su klinovi ili zupci. Slijed pokreta i odabir putanje ili kutova ne može varirati i nije promjenjiv mehaničkim, elektroničkim ili električnim putem;
3. mehanički upravljani mehanizmi za manipulaciju s promjenjivim slijedom koji su automatizirani pokretni uređaji koji rade prema mehanički fiksnim programiranim pokretima. Program je mehanički ograničen sa prilagodljivim zaustavnicima, kao što su klinovi ili zupci. Slijed pokreta i odabir putanje ili kutova je promjenjiv u okviru fiksnog programiranog uzorka. Varijacije ili izmjene programiranog uzorka (npr. promjena klinova ili zamjena zuba) u jednoj ili više osi kretanja postižu se samo mehaničkim djelovanjem;
4. mehanizmi za manipulaciju s promjenjivim slijedom koji nisu servo upravljani i koji su automatizirani pokretni uređaji koji rade prema mehanički fiksnim programiranim pokretima. Program je varijabilan, ali se slijed nastavlja samo binarnim signalom iz mehanički fiksnih električnih binarnih uređaja ili podesivih zaustavnika;

5. dizalice za slaganje u uspravnim redovima definirane kao kartezijanski sustav za koordinatnu manipulaciju, izrađen kao sastavni dio vertikalnog niza posuda za skladištenje i oblikovan za pristup sadržajima tih posuda radi skladištenja ili dohvata.

ML21

„Softver”

Skup jednog ili više „programa” ili „mikroprograma” fiksiranih u bilo kojem opipljivom mediju izražavanja.

ML11

„Svemirska letjelica”

Aktivni i pasivni sateliti i svemirske sonde.

ML19

„Prikladni za upotrebu u svemiru”

Proizvodi oblikovani, proizvedeni ili potvrđeni na temelju uspješnog testiranja za rad na visinama većim od 100 km iznad površine Zemlje ili višima.

Napomena *Određivanje da je predmet „prikladan za upotrebu u svemiru” na temelju testiranja ne znači da su i ostali predmeti iz istog proizvodnog ciklusa ili iste serije modela „prikladni za upotrebu u svemiru” ako nisu pojedinačno testirani.*

ML 20

„Supravodljiv”

Odnosi se na materijale (tj. metale, slitine ili spojeve) koji mogu izgubiti cjelokupni električni otpor (tj. koji mogu postići beskonačnu električnu vodljivost i provoditi vrlo jake električne struje bez Jouleovog zagrijavanja.)

„Kritična temperatura” (ponekad se odnosi na temperaturu prijenosa) određenog „supravodljivog” materijala je temperatura pri kojoj materijal gubi sav otpor na tok izravne električne struje.

Tehnička napomena

*„Supravodljivo” stanje materijala individualno je karakterizirano „kritičnom temperaturom”, kritičnim magnetskim poljem koje ima funkciju temperature i kritičnom gustoćom struje koja je, međutim, funkcija i magnetskog polja i temperature.*

ML 22

„Tehnologija”

Posebne informacije potrebne za „razvoj”, „proizvodnju” ili upotrebu, ugradnju, održavanje (provjeru) popravak, remont ili obnovu proizvoda. Te su informacije u obliku „tehničkih podataka” ili „tehničke pomoći”. Utvrđena „tehnologija” za Zajednički popis robe vojne namjene EU-a navedena je u ML22.

Tehničke napomene

1. *„Tehnički podaci’ mogu biti u oblicima kao što su nacrti, planovi, dijagrami, modeli, formule, tablice, inženjerski nacrti i specifikacije, priručnici i upute napisani ili snimljeni na drugim medijima ili uređajima kao što su disk, vrpca i ROM memorije.*
2. *„Tehnička pomoć’ može biti u obliku instrukcija, vještina, obuke, radnih znanja i konzultantskih usluga. „Tehnička pomoć ,može uključivati prijenos, tehničkih podataka’.*

ML10

„Bespilotni zrakoplov” (UAV)

Svaki „zrakoplov” koji može poletjeti i održati se u kontroliranom letu i navigaciji bez bilo kakve ljudske prisutnosti u njemu.

---

## OBRAZLOŽENJE

Odlukom Vlade Republike Hrvatske o donošenju popisa robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava, („Narodne novine“ , br. 101/13, 59/14, 23/15 i 83/16, u daljnjem tekstu: Odluka), kao zakonodavnim okvirom, usklađuje se Popis robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava zahtjevima Europske komisije, Direktivi Komisije (EU) 2017/433 od 7. ožujka 2017. godine, slijedom čega je bilo nužno pristupiti izmjeni predmetnog Popisa sukladno točki 2. Odluke.

Cilj donošenja Odluke o izmjenama Odluke o donošenju popisa robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava je da se u hrvatsko zakonodavstvo prenese Direktiva Europske komisije (EU) 2017/433 od 7. ožujka 2017. godine o izmjeni Direktive 2009/43/EZ Europskog parlamenta i vijeća u pogledu Popisa obrambenih proizvoda.

Slijedom navedenog, predmetna Odluka uvrštena je u Program Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2017. godinu – II. kvartal.

Vodeći računa o nužnoj transparentnosti i dostupnosti cjelovitog teksta Odluke o donošenju popisa robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava kao i iz naprijed navedenih razloga, predlagatelj predlaže Vladi Republike Hrvatske donošenje Odluke o izmjenama Odluke o donošenju popisa robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava, u dijelu Priloga II. Popisa obrambenih proizvoda, a kojim će se do sada važeći Popis obrambenih proizvoda u cijelosti zamijeniti novim.

Slijedom navedenog, predlaže se usvajanje ove Odluke.